

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

04 mai 202

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofci Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Gromovenco Vladimir în numele inculpatei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Colța Liudmila XXXXX

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 17.02.2021-24.06.2021;

Instanța de apel: 22.09.2021-08.12.2021;

Instanța de recurs: 22.03.2022– 04.05.2022.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătorei Anenii Noi, sediul Central din 24 iunie 2021, Colța Liudmila fost recunoscută vinovată și condamnată în baza:

- art.172 alin.(3) lit. a) și a¹) Cod penal, la 11 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis pentru femei;

- art.172 alin.(3) lit. a) și a¹) Cod penal, la 11 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis pentru femei;

- art.206 alin.(3) lit. e¹) și f) Cod penal, la 15 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul educației pe un termen de 4 ani.

În conformitate cu art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, a fost condamnată definitiv la 21 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită

activitate în domeniul educației pe un termen de 4 ani.

S-a încasat de la Colța Liudmila în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 15 000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a stabilit că, în perioada de timp de la 24.06.2020-28.06.2020, urmărind scopul satisfacerii poftei sale sexuale și aflându-se la domiciliul părinților ei, amplasat în s. XXXXX, deși prin Hotărârea Judecătorei raionului Călărași din 07.05.2019, era decăzută din drepturile sale părintești, însă fiind admisă de către tutorele oficial, la întreținerea, educare și îngrijirea copilului său, cunoscând cu exactă certitudine, că fiul ei Colța Nicolae, născut la XXXXX, este lipsit de maturitate fizică și psihică în virtutea vârstei sale fragede și nu a atins vârsta de 14 ani, înțelegând că acțiunile ei pot duce la deformarea personalității acestuia, în repetate rânduri, pe timp de noapte, îl trezea din somn și întreținea cu acesta rapoarte sexuale denaturate, îl atingea indecent, ducând cu acesta discuții cu caracter obscen, admițând un comportament cinic cu tentă sexuală.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, instanța a reținut că, în drept, faptele inculpatei Colța Liudmila întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art.172 alin.(3) lit. a) și a¹) Cod penal, individualizată prin - „Satisfacerea poftei sexuale în forme perverse, săvârșite prin constrângere psihică a persoanei, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima voința, acțiuni săvârșite asupra unui membru de familie, asupra unei persoane despre care se știa cu certitudine că nu a atins vârsta de 14 ani; asupra persoanei care se află în îngrijirea, ocrotirea, protecția, educarea făptuitorului”.

2.1. Tot ea, în perioada de timp de la 24.06.2020-28.06.2020, urmărind scopul satisfacerii poftei sale sexuale și aflându-se la domiciliul părinților ei, amplasat în s. XXXXX, deși prin Hotărârea Judecătorei raionului XXXXX din 07.05.2019, era decăzută din drepturile sale părintești, însă fiind admisă de către tutorele oficial, la întreținerea, educare și îngrijirea copilului său, cunoscând cu exacta certitudine, că fiul ei Colța Murat, născut la XXXXX, este lipsit de maturitate fizică și psihică în virtutea vârstei sale fragede și nu a atins vârsta de 14 ani, înțelegând că acțiunile ei pot duce la deformarea personalității acestuia, în repetate rânduri, pe timp de noapte, îl trezea din somn și întreținea cu acesta rapoarte sexuale denaturate, îl atingea indecent, ducând cu acesta discuții cu caracter obscen, admițând un comportament cinic cu tentă sexuală.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, instanța a reținut că, în drept, faptele inculpatei Colța Liudmila întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art.172 alin.(3) lit. a) și a¹) Cod penal, individualizată prin - „Satisfacerea poftei sexuale în forme perverse, săvârșite prin constrângere psihică a persoanei, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima voința, acțiuni săvârșite asupra unui membru de familie, asupra unei persoane despre care se știa cu certitudine că nu a atins vârsta de 14 ani; asupra persoanei care se află în îngrijirea, ocrotirea, protecția, educarea făptuitorului”.

2.2. Tot ea, în perioada anului 2015, având-o în îngrijire, ocrotire, protecție și educare pe fiica sa minoră Colța Olesea, născută la XXXXX, deținând controlul asupra acesteia și profitând de imposibilitatea de a-și exprima voința în virtutea lipsei de maturitate fizică și psihică datorată vârstei sale fragede, a transportat-o în Federația Rusă cu scopul exploatării sexuale necomerciale, fapt realizat și consumat cu participarea altor persoane care la moment sunt nestabilite de către organul de urmărire penală, astfel aducându-i victimei prejudicii stării fizice, psihice și integrității emoționale a acesteia.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, instanța a reținut că, în drept, faptele inculpatei Colța Liudmila întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art.206 alin.(3) lit. e¹) și f) Cod penal, individualizată prin - „*Transportarea unui copil în scopul exploatării sexuale necomerciale, acțiuni săvârșite asupra copilului care se află în îngrijirea, sub ocrotirea, sub protecția, la educarea făptuitorului, asupra unui copil în vârstă de până la 14 ani*”.

3. Avocatului Gromovenco Vladimir în numele inculpatei a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpata să fie achitată, din motivul lipsei în acțiunile ei a elementelor componente a infracțiunii.

În motivarea apelului avocatul a invocat că, instanța de fond în mod incorect a apreciat critic declarațiile inculpatei, clasificându-le ca fiind date în scopul autoapărării și eschivării de răspundere penală.

Avocatul a menționat că, instanța de judecată nu a respectat cerințe stabilite pentru calificarea infracțiunii la capitolul - stabilirii și verificării circumstanțelor faptei săvârșite, alegerea și interpretarea normei juridice, elaborarea, adoptarea și fixarea în documentele procesuale-juridice a coincidenței semnelor faptei prejudiciabile descoperite cu semnele componente de infracțiune care o încadrează. În asemenea împrejurări se atestă lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii și în baza probelor administrate incriminat lui Colța Liudmila, în viziunea apărării nu s-a constatat existența faptei infracțiunii și lipsa elementelor infracțiunii în acțiunile inculpatei, situație ce impunea conform art.390 alin.(1) Cod de procedură penală, adoptarea unei sentințe de achitare pe acest motiv de drept.

Argumentele invocate anterior, fondate pe lipsa elementelor infracțiunii puse la baza acuzațiilor penale, aprecierea neîntemeiată și neobiectivă a probelor administrate, precum și anumite erori de drept, a constituit în viziunea apărării vicii fundamentale, care sunt capabile să influențeze soluțiile instanțelor de judecată, astfel încât sentința contestată să fie casată și să fie dispusă rejudecarea cauzei penale de instanța de apel și inculpata Colța Liudmila să fie achitată.

Referitor la încasarea cheltuielilor de judecată pentru efectuarea expertizelor suportate la urmărirea penală, în mărime de 15 000 lei, a solicitat ca instanța de apel să respingă această cerință, întrucât, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt achitate din bugetul de stat, cu excepția cazurilor când aceasta se solicită de către părțile la caz.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2021, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a menționat că, este dovedită indubitabil vina inculpatei Colța Liudmila în comiterea infracțiunilor imputate, anume ”satisfacerea poftelor sexuale în forme perverse, săvârșite prin constrângere psihică a persoanei, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima voința, acțiuni săvârșite asupra unui membru de familie, asupra unei persoane despre care se știa cu certitudine că nu a atins vârsta de 14 ani; asupra persoanei care se află în îngrijirea, ocrotirea, protecția, educarea făptuitorului” și ”Transportarea unui copil în scopul exploatarei sexuale necomerciale, acțiuni săvârșite asupra copilului care se află în îngrijirea, sub ocrotirea, sub protecția, la educarea făptuitorului, asupra unui copil în vârstă de până la 14 ani”, acțiunile ei just au fost calificate în temeiul art.172 alin.(3) lit. a), a¹) și art.206 alin.(3) lit. e¹) f) Cod penal, iar personalitatea acesteia susceptibilă supunerii răspunderii penale.

Instanța de apel a făcut o analiză doctrinară asupra elementelor componente a infracțiunilor imputate inculpatei, raportându-le la circumstanțele de fapt stabilite în speța dedusă judecării, constatând existența laturii obiectivei, laturii subiective, obiectului și subiectului în acțiunile acesteia.

De asemenea, instanța de apel a considerat că, instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță. (Garcia Ruis contra Spaniei, Hei le contra Finlandei).

Astfel, instanța de apel a menționat că, motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față.

Referitor la cheltuieli judiciare în sumă de 15 000 lei, instanța de apel cu aplicare prevederilor articolelor 143 alin.(1) pct.6), 227, 229 Cod de procedură penală și art.75 alin.(3) din legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar nr.68 din 14 aprilie 2016, a considerat că urmează a fi achitate anume din contul lui Colța Liudmila în contul statului, având în vedere că, la momentul derulării a acțiunilor de urmărire penală acestea cheltuieli au fost suportate de stat, deoarece procesul penal era guvernat de principiul prezumției nevinovăției, iar în situația în care, în cadrul cercetării judecătorești a fost dovedită pe deplin vinovăția inculpatei, prin urmare este necesar ca inculpată să suporte cheltuielile judiciare pentru efectuarea rapoartele de expertiză.

5. Avocatul Gromovenco Vladimir în numele inculpatei, în temeiul pct. 6), 8) și 12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, contestă cu recurs ordinar

decizia, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, decizia instanței de apel de menținere a sentinței, o consider a fi neîntemeiată și pasibilă a fi casată, deoarece este contrară stării de fapt stabilite în baza probelor examinate în cadrul cercetării judecătorești, contravine și prevederilor art.101 alin.(1) Cod de procedură penală care stipulează expres că *„Fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor”*.

În speță, instanțele de judecate au omis aceste prevederi legale și au dat apreciere numai la unele probe care în opinia lor dovedesc vinovăția inculpatei. În așa mod, instanțele au încălcat și cerințele art.384 alin.(4) Cod de procedură penală, instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată, iar conform art.389 alin.(2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri, ea se adoptă conform alin.(1) numai cu condiția că în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Instanța de apel nu s-a expus, nu a cercetat la justa valoare motivele expuse în apelul care dovedesc nevinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii incriminate.

În acest context, este necesar de menționat că, instanța de fond și instanța de apel nu a ținut cont de declarațiile inculpatei Colța Liudmila, de declarațiile date în condiții speciale de Colța Murat, care a relatat că toată istoria dată a fost inventată de către sora lui Colța Olesea și dânsul, pentru a se răzbuna că au fost lăsați de inculpată.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului declarat de partea apărării, menționând că acesta urmează a fi respins ca vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să decidă asupra inadmisibilității recursului în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din conținutul recursului declarat în speță, acesta se întemeiază pe prevederile art.427 alin.(1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, potrivit căruia, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu

cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar și 8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii și 12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

În esență, criticile recurentului se axează pe ideea că, instanțele de fond nu au intrat pe deplin în esența acțiunilor inculpatei, acestea fiind apreciate greșit, eronat fiind dispusă condamnarea acesteia în baza art.172 alin.(3) lit. a), a¹) și art.206 alin.(3) lit. e¹) f) Cod penal și intervenind cu solicitarea de a se dispune remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece erorile comise nu pot fi corectate de instanța de recurs.

Însă, verificând alegațiile recurentului și circumstanțele cauzei în raport cu actele cauzei, Colegiul penal notează că, acestea sunt neîntemeiate, iar aceste temeuri nu-și găsesc confirmarea în speța dedusă judecării.

Referitor la temeiul de recurs invocat de recurent, prin prisma art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal ține să menționeze că, împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct.4 din prezenta decizie, relevă în mod concludent că, instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept, în conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar care au fost apreciate în conformitate cu prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel pronunțându-se argumentat și detaliat asupra motivelor pentru care a respins argumentele părți apărării, la caz fiind administrate probe pertinente și concludente susceptibile să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatei.

Totodată, Colegiul penal constată că, recurentul critică modul de apreciere a probelor de către instanța de apel, considerând ca necorespunzător circumstanțelor de fapt ale cauzei, însă aceste argumente nu pot fi reținute deoarece, conform art.101 alin.(2) Cod de procedură penală, la faza judecării cauzei, instanța de judecată apreciază probele conform propriei convingeri formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. Toate probele administrate au primit apreciere la justa lor valoare, concluziile privind condamnarea inculpatei Colța Liudmila, rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză, iar motivele aduse de recurent, precum că instanța nu a dat o apreciere cuvenită probelor din dosar, țin de starea de fapt a cauzei.

În contextul dat, Colegiul penal reține că, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală prevede o listă exhaustivă de temeuri pentru recurs, a cărei analiză denotă faptul că chestiunile privind aprecierea probelor nu sunt reflectate în conținutul acestui articol, astfel neconstituind un temei pentru recurs separat.

Din considerentele menționate supra, Colegiul penal observă că în speță nu sunt incidente temeuri de casare prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Cu referire la temeiul pentru recurs invocat de recurent și prevăzut la art.427

alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, și anume că în acțiunile inculpatei nu sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art.172 alin.(3) lit. a), a¹) și art.206 alin.(3) lit. e¹) f) Cod penal, Colegiul penal menționează următoarele.

Colegiul penal atestă că, instanța de apel a stabilit prezența în acțiunile inculpatei atât elementele care caracterizează latura obiectivă a infracțiunilor imputate, cât și cea care caracterizează latura subiectivă, precum și obiectul și subiectul infracțiunilor, or, de către instanțele de fond cert au fost stabilite că inculpata intenționat și-a satisfăcut pofta sexuală în forme perverse, cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 14 ani și a transportat fiica minoră Colța Olesea peste hotarele țării pentru a fi exploatată sexual.

Astfel, se constată că, în cauză au fost stabilite toate elementele componente ale infracțiunilor imputate inculpatei Colța Liudmil, inclusiv vinovăția acesteia, după cum rezultă din hotărârile instanțelor de fond, care s-au pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-au motivat concluziile prin cumulul de probe pertinente și concludente, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală.

Prin urmare, Colegiul penal subliniază că, în speță nu a fost constatată existența erorii de drept prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, deoarece asemenea eroare în speță nu a fost comisă.

Referitor la eroarea de drept prevăzută la pct.12) art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, potrivit căreia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, Colegiul penal constată că, aceasta la fel nu poate fi reținută, deoarece apărarea în mod contradictoriu invocă și temeiul de recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, solicitând remiterea la rejudecare pentru a fi achitată inculpata.

Mai mult, în acest sens instanțele de fond s-au expus în mod temeinic și deplin, considerând corectă încadrarea acțiunilor inculpatei în baza prevederilor art.172 alin.(3) lit. a), a¹) și art.206 alin.(3) lit. e¹) f) Cod penal.

În sinteza celor expuse, analizând textul deciziei atacate (f.d.80-101, Vol. III) în coraport cu motivele invocate de recurent, Colegiul penal atestă că, instanța de apel s-a expus argumentat și motivat, bazându-și just soluția din decizie, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În consecință, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate, impunându-se soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Gromovenco Vladimir în numele inculpatei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2021, în cauza penală în privința lui *Colța Liudmila XXXXX*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 16 iunie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie